

VOJNA V AFRIKI JE IZBRUHNILA

KAJ BO SEDAJ STORILA LIGA NARODOV?

Ali bo liga imela pogum
napadati s sankcijami?
Mussolini je poslal pro-
test proti Abesiniji, češ,
da je ona "izsilila vojno."

ZENEVA, 3. okt. — Vojna
med Italijo in Abesinijo, kate-
re začetek so evropske sile v
ni dolgo skušale odvrti, se je
danes faktično začela, akoravno
ni nobene izmed vojskujočih sil
objavila dejanske vojne napo-
vedi.

Da Italija navzlic temu pri-
stojno iz Mussolinijevega prote-
sta na Ligo narodov proti "voj-
ni" pripisuje abesinskim vodite-
lem, češ, da so le ti "že dolgo
časovno vojni proti Italiji" in
da se jim je "končno posrečilo,
da so nam vsilili vojno."

Ligin svet je bil za jutri skli-
kan na nujno sejo.
Laški protest, katerega je
vitalni zunanji podtanjnik Ful-
vi Suvich, pravi, da je abesin-
ski agresivnost našla svoj kon-
kretni izraz v mobil-
izaciji abesinskih čet, kar Ita-
lija smatra za "direktno in nuj-
no grožnjo" napram njenim če-
tami v Vzhodni Afriki.

Če Italija je Abesinijo brzo-
javno sporočila Ligi, da so Ita-
liji iz zraka napadli njena
mesta ter pobili mnogo civilis-
tov, žensk in otrok.
Ligin uradni pravijo, da je
vsega tega nemogoča
in da je, ker angleški minist-
ter Sir Anthony Eden se ni
zelo v Zenevo, francoski pre-
sident Laval da ima važno ka-
vno sejo in ker se mora la-
ti čas, da dospe iz Rima.

Da bi bo tudi cela zbornica Li-
ge narodov še ta teden sklicana,
je nekupla glede nujnosti, ki je
se pričetkom afriške voj-
ne, danes ni bilo uradno nazna-
čeno.

20 ubitih v rudniku v Jugoslaviji

LONDON, 1. okt. —Exchange
agencija poroča iz
Jugoslaviji, da se je v Ptanju v
nekem rud-
niku pripetila eksplozija, v ka-
teru je bilo 20 moških ubitih in
množico oamamljenih od plinov.
Kot izgleda, bo število žrtev še
večje.

Kernov besednjak

Prvi se rojake, če bi kdo slu-
šal, imel dr. Kernov besed-
njak, da se je v Ptanju v
nekem rud-
niku pripetila eksplozija, v ka-
teru je bilo 20 moških ubitih in
množico oamamljenih od plinov.
Kot izgleda, bo število žrtev še
večje.

Lenin in Lincoln

NEW YORK, 2. okt. — Dr.
Irving Lorge je napravil zani-
miv eksperiment, s katerim je
hotel dognati, kako deluje poli-
tična propaganda. In rezultat je
bil kot je pričakoval. Ko ljudje
slišijo izjave političnih vodite-
ljev, ne šteje pri njih, kaj je v
teh izjavah rečeno, temveč kdo
jih je izustil.

Dr. Lorge je izbral izmed lju-
di, ki so na relifu 99 odraslih iz-
obražencev, ter jih vprašal, kaj
mislijo o naslednji izjavi: "Ka-
pital ni mogoče, ako prej ne obstoji
delo." Omenjenim izobražen-
cem je bilo rečeno, da je to izja-
vo podal Nikolaj Lenin, in veči-
na je rekla, da se z njo ne stri-
nja. Dva tedna kasneje se je
pred isto skupino citiralo isto
izjavo in rečeno je bilo, da jo
je podal Abraham Lincoln. To
pot se je večina vprašanih izra-
žila, da se s sentimentom ome-
njene izjave popolnoma strinja-
jo.

Omenjena izjava je v resnici
Lincolnova in ne Leninova. Eks-
periment je pokazal, da pri veči-
ni ljudi, celo pri ljudeh, ki se jih
smatra za izobražene, odločajo
predsodki in ne inteligenca in ra-
zum.

LAŠKI PRESTOLONA- SLEDNIK OSTANE FAŠIST

NEAPEL, 2. okt. — Italijan-
ski prestolonaslednik Humbert
se je danes v zvezi z veliko "na-
rodno mobilizacijo" javno poka-
zal kot fašist. Potem ko je na
trgu poslušal bojeviti radio go-
vor Mussolinija, je stopil na
balkon palače ter divje odušev-
ljen ljudski množici trikrat od-
dal fašistični pozdrav. Neapol-
itanici so v tem videli zanika-
nje nedavnih govorov, da je med
Humbertom in Mussolinijem
prišlo do preloma. Humbert je
načelnik tukajšnje vojaške gar-
nizije.

Štorklja na busni postaji

Ko je Mrs. Beatrice Sim-
monds iz Philadelphije včeraj
na poti v Detroit, kjer je njen
mož, izstopila na avtobusni po-
staji na E. 9th St., so jo na-
padle porodne bolečine in kmalu
nato je porodila dvojčke. No-
vorojenčka, ki sta prezgodaj
prišla na svet, se je z materjo
vred odpeljalo v mestno bolni-
co.

Za žogarsko prvenstvo

Včeraj se je v Detroitu začela
takozvana "world series," ki
ima odločiti prvenstvo med pro-
fesionalnimi žogometnimi klubi
za tekoče leto. V prvi igri,
katero je gledalo nad 47 tisoč
oseb, so Čikažani porazili De-
troit. Za "prave" Amerikance
je "world series" bolj pomemb-
na reč kot pa vojna v Afriki,
ki grozi potegniti ves svet v
nov krvavi ples...

Vsi za Burtona

Clevelandski "Plain Dealer"
se je danes jutraj uradno izja-
vil za župansko kandidato
Harolda Burtona, ki je v terek
dobil republikansko nominacijo.
Ze prej sta ga podpirala "News"
in "Press," torej ima za seboj
vse tri angleške dnevnike v me-
stu. Millerju bo trda predla.

Predsednik Roose- velt na pacifični obali

Največja demonstracija
mornariške sile v zgodovini
Amerike, toda Roo-
sevelt zagotavlja svet, da
Zed. države želijo edino
mir.

SAN DIEGO, Cal., 2. okt. —
Predsednik Roosevelt je imel
danes v tujakšnjem stadionu
pred 60 tisoč ljudmi, ki so ga
navdušeno pozdravili, obširen
govor v katerem je poudarjal da
Zed. države želijo živeti v miru
z vsem svetom. Dejal je:

"Kot predsednik Zed. držav
vam rečem z največjo resnostjo,
da ameriško ljudstvo in njego-
va vlada namerava in pričakuje
živeti v miru z vsem svetom."

Predsednik je očividno podal
to izjavo z ozirom na kritični
položaj, ki obstoji v Evropi
vsled italijansko - abesinskega
konflikta, ki utegne potegniti
vso Evropo v vojni metež.

V kontrastu s to izjavo pred-
sednika (Dajle na 2. str.)

Nov grob

Po dolgi in mučni bolezni je
preminula danes zjutraj Mrs.
Frances Dolinar, rojena Pohlev-
na, po domače Tišlerica, v sta-
rosti 81 let, stanujoča na 8919
Columbia Ave. pri družini Gla-
vič. Tukaj zapuša dva hčeri,
Frances, omožena Petkovšek, ki
biva v Clevelandu, in Mary, o-
možena Kobal v Evelethu,
Minn., ter več sorodnikov. Tu-
kaj je bivala 32 let, ves čas v
Clevelandu. Doma je bila iz Gor-
njega Logatca na Notranjskem.
Čos pogreba, katerega bo oskr-
boval zavod J. Zele in Sinovi, bo
objavljen jutri. Naj v miru po-
čiva, preostalih pa naše soža-
lje!

Balincariji

Balincarska tekma se bo vr-
šila na prostorih S. N. Doma na
St. Clair Ave. v soboto, 5. okto-
bra in nedeljo, 6. oktobra. Za-
četek ob 1. uri popoldne Balin-
carji so v ljudno vabljeni, da se
tekme udeležijo polnoštevno. Ba-
lincalo se bo kakor bo kdo hotel.
Vabi odbor balincarskega kluba
S. N. Doma.

Slovenci na WHK

V nedeljo ob 8:45 popoldne
bodo igrali na radio postaji W.
H. K. gojenci glasbene šole "Ho-
nolulu Conservatory of Music",
med katerimi bodo tudi nasle-
dnji slovenski fantje in dekleta:
Ann Komatar, Marcelene Perko,
Esther Mramor, Edward Šubelj,
Paul Okički in Herman Meglič.
Igrali bodo na havajske in špan-
ske kitare.

Šola oropana

Dva roparja sta v terek zve-
čer prišla v urad kolegija v Hi-
ram, Ohio, kjer sta zvezala bla-
gajnika Richarda in dijaka
Augusta Prijatelja (očividno
Slovence), ki je tam zaposlen
ob večerih kot klerik, ter pobe-
gnila s \$300.

Martin Frank umrl

Danes zjutraj je nenadoma u-
mril obče poznani Martin Frank,
ki je dolgo let vodil mesarsko
obrt na E. 105 St. in St. Clair
Ave. marketu, zadnje leto pa
nekaj blokov vzhodno. Podrobnosti
bomo poročali jutri.

Hrvaško dekle toži ra- dio godbenika

PITTSBURGH, 2. okto-
bra. — Miss Olga Arline Ju-
rasovic — očividno Hrvatka —
je pred časom poslala
znanemu radio pevcu in
godbeniku Joe Pennerju
svojo skladbo z imenom
"Nasty Man". Penner je
skladbo poslal nazaj. Toda
ko je Miss Jurasovic neke-
ga dne zopet poslušala nje-
gov radio program, je sli-
šala, ko je Penner pel pe-
sem z naslovom "You Na-
sty Man". Najela je advo-
kata ter radio zvezdnika
tožila radi plagiatstva. Vče-
raj je Miss Jurasovic dala
pripeljati na zvezno sodnijo
klavir ter je v prisotnosti
sodnika McVickarja za-
grala obe skladbi, v podpo-
ro trditvi, da je Penner u-
kradel njeno skladbo, ne
da bi ji za to kaj plačal.
Sodnik je naznanil, da bo
odločitev podal čez nekaj
dni.

Državljska šola

Kakor je bilo že poročano, se
je pričelo v Slov. Nar. Domu s
poukom za državljanstvo in si-
cer vsak terek in četrtek ob 7.
uri zvečer. Soli načeljuje Miss J.
Mulhern, ki je za to najeta od
vlade, da se pomaga tujerodcem
do državljanstva. Zatorej se a-
pelira na vse one, ki želijo po-
stat ameriški državljani, da se
vpišejo v to šolo. Šola je popol-
noma brezplačna in učiteljica
zelo zmožna. Šola se vrši v sta-
rem poslopju v zgornji dvorani
Slov. Nar. Doma.

POMANJKANJE MLEKA IN MASLA V NEMČIJI

BERLIN, 2. okt. — V Nemčiji
je nastalo resno pomanjkanje
mleka, masla in drugih mlečnih
produktov. Vlada je odredila, da
ne more nobena gospodinja ku-
piti več kot četrt funta masla
naenkrat. Pomanjkanje je na-
stalo, ker Nemčija nima kredita
za nabavljanje mlečnih produk-
tov v inozemstvu.

Sokolske vaje

Vaje za dekleta, ki so članice
Slov. Sokola, se bodo zopet pri-
čele v ponedeljek večer in sicer
za naraščaj ob 6. do 7. ure, za
dorašt ob 7. do 8. ure in odrasli
oddelek ob 8. do 9:30 ure v St.
Clair kopališču. Za dečke pa se
vaje vršijo vsak petek večer v
Slov. Nar. Domu ob 6. do 7. ure
in ob 8. do 10. ure. — Frank Je-
reb, načelnik.

Tisoč bo odslovljenih

Iz Columbusa se poroča, da
bo državna vlada 1. decembra
odslovlila tisoč mož, ki so bili
zaposleni pri popraviljanju cest.

Kultura

DRAMSKO DRUŠT. "ANTON VEROVŠEK"

Jutri ob 7. uri zvečer se vrši
redna mesečna seja dramskega
društva "Anton Verovšek". —
Prošeni so vsi člani in članice,
da se gotovo udeležijo ob pra-
vem času. — Tony Žigman, taj-
nik.

Gen. Johnson ne vidi izhoda brez vlad- ne kontrole

PITTSBURGH, 2. okt. — Vče-
raj se je na poti v San Diego,
Cal., ustavil tukaj gen. Hugh S.
Johnson, ki 15. oktobra odstopi
kot ravnatelj religij del v
New Yorku. Podal je zelo pe-
simistično izjavo glede delav-
skega položaja ter je izjavil, da
ni misliti, da bo okoli 10 milijon-
ov delavcev, ki so še vedno
brez dela, zopet postalo normal-
no zaposlenih dokler vlada zopet
ne uvede kontrole nad indus-
trijo v eni ali drugi obliki. Dejal
je, da je NRA navzlic vsem na-
pakom več pomagala k povečanju
zaposlenosti kot vse ogromne
svote, katere je vlada že potro-
šila za reliefna dela.

Relifno delo po načinu kot ga
vrši vlada je brez pomena in ne
bo rešilo brezposelnosti. "Kad-
ar bo relifni denar porabljen,
bomo še vedno ravno tam kot
smo bili," je izjavil Johnson.
Razen tega so relifni projekti
tako slabo in površno načrtani,
je dejal Johnson, da narodno
gospodarstvo od njih nima no-
benih koristi.

AMERIŠKI BOGATIN DE- PORTIRAN IZ ITALIJE

PARIZ, 2. okt. — Včeraj je
dospel semkaj 19-letni James
Danahue, bogatin in bratranec
notorične ameriške bogatkinke,
Barbare Hutton, bivše soproge
"prince Aleksija Mdivanija, ki
se je nedavno poročila z danskim
grofom Haugwitz - Reventlow.
ki je bil deportiran iz Italije, ker
je pred par dnevi v pijanosti kri-
čal skozi hotelsko okno "Viva
Ethiopia!" (Živio Abesinija!).
ter brizgal sodavico na skupino
mladih fašistov. Policija ga je
takoaj aretirala in po kratkem
zaslišanju sta ga dva detektiva
odvedla na mejo.

V istem hotelu sta bila nasta-
njena tudi njegova sestrična in
njen najnovejši mož.

Ko je Danahue dospel v Pa-
riz, se je zaprl v hotelsko sobo
ter ni hotel z nikomur govoriti.
Pozneje pa je rekel, da je bila
vse skupaj šala in da upa, da se
mu dovoli povrtni v Italijo.

Nagla smrt

V sredo popoldne je po kratki
bolezni preminul rojak Frank
Sprajc, p. d. Kjelčin France,
stanujoč pri bratu na 5516 Ca-
rry Ave. Pokojni je bil 54 let
star in zapuša tukaj pet otrok:
Julijo, poročeno Schroeder,
France, Jožefa, poročeno Yan-
crello, Alojzijo in Emila, brata
Riko in več sorodnikov. Doma
je bil iz Žužemberka, kjer zapuša
brata, sestro in več sorodnikov.
V Clevelandu je bival 31 let. Po-
greb se bo vršil v petek ob 1.30
popoldne iz pogrebnega zavoda
Jos. Zele in Sinovi, 6502 St.
Clair Ave. Bodí mu ohranjen
hlag spomin.

Pijača in volitve

Prvič, odkar je bila odpravlje-
na prohibicija, se je pretekli
torek, ko so se vršile primarne
volitve, lahko prodajalo opojne
pijače na volilni dan. Gostilne
so se odprle ob 7:30 zvečer. Po
starem zakonu so morale biti
gostilne na dan volitev zaprte
ves dan. Novi zakon je stopil
v veljavo 6. junija.

Laški aeroplani bombar- dirali abesinska mesta

Mnogo civilistov ubitih v zračnem napadu
na Aduwo, kjer so bili Lahit tepeni pred 40
leti. V provinci Agrama divja bitka, v kate-
ri so bili Italijani baje tepeni.

Rim priznava vdrteje v abesinsko ozemlje za "obrambne
svrhe," toda zanikuje napad iz zraka.

Vojna v Abesiniji je izbruhnila. Prišlo je že do prvih
bitk med laškimi in italijanskimi četami. Poročila
"Associated Pressa" javljajo, da so bili Italijani poraže-
ni. Haile Selassie je sporočil Ligi narodov, da so laška
bojna letala bombardirala Aduwo, kjer so bili Italijani
tepeni pred 40 leti, in da je bilo ubitih več žensk in otrok.
Glasom zadnjih vesti so Italijani tudi bombardirali iz
zraka malo mesto Adigrat. Rim priznava, da so laške če-
te vdrle v abesinsko ozemlje, toda trdi, da se je to sto-
rilo za "obrambne svrhe." Zanikuje pa, da so Italijani
bombardirali Aduwo in Adigrat.

Haile Selassie je danes izdal dekret za generalno
mobilizacijo ter je vrgel na tisoče bojnikov različnih
abesinskih plemen na mejo, da se zoperstavijo laški in-
vaziji. Italija je poslala Ligi narodov protest proti abe-
sinski mobilizaciji, in ligin svet je bil za jutri zjutraj
sklican na nujnostno sejo. Kot se poroča, se bo najbrže
tudi zbornico Lige sklicalo na izredno zasedanje.

Najnovejša vest, katero je poslala Reuterjeva brit-
ska agencija iz Addis Ababe v London, javlja, da so bi-
le italijanske čete, ki prodirajo med Aduwo in Adigra-
tom proti Agame, po ostrem spopadu z Abesinci poraže-
ne.

Mesto Aduwa, ki je bilo prvo
napadeno, se nahaja 20 milj ju-
žno od laške Eritreje, kjer je
Mussolini tekom zadnjega pol-
leta grmadil vojaštvo in vojne
zaloge za napad na Abesinijo.
V Adowu je bilo razdejanih 15
hiš, v Adigratu pa okoli sto
hiš.

Neko drugo poročilo iz Addis
Ababe, ki pa ni potrjeno, jav-
lja, da so laške čete prodrele se-
dem milj globoko v abesinski
teritorij in da so njihove stroj-
nice pokosile 800 Abesincev, ki
so se jim poskušili postaviti v
bran. Poroča se tudi o spopa-
dih v pokrajini Donakil.

Italijani so prestopili reko
Mareb na daleč ločenih točkah
ter v močnih kolonah od vsch
strani pričeli napredovati pro-
ti Adowu. Vojaške operacije so
se začele ob 6:30 zjutraj (v
sredo ob 10:30 zvečer po ame-
riškem vzhodnem času).

Škadroni bombnih, bojnih in
zasledovalnih letal so gremi-
li proti jugu nad pokrajino Asma-
ra in nad reko Mareb, nad ka-
tero se dviga strmo gorovje
starodavnega abesinskega kra-
ljevstva, ki ni bilo še nikoli pod-
jarmljeno.

Bojni aeroplani in možje pod
njimi so bili na pohodu proti
Adowu kot glavnemu cilju, pro-
ti Adigratu, vzhodno od Aduwe,
in proti drugim točkam, katerih
okupacijo se smatra potrebnim
po stratežnem načrtu genera-
la Emilio Be Bono, ki je vrhovni
poveljnik kolonialnih armad.

Med grmečimi, letalskimi ska-
droni, ki so vodili napad na
Abesinijo, je bil "desperatni"
škadron Mussolinijevega zeta,
grofa Galeazzo Ciano. V neke-
m drugem škadronu sta bila Mus-
solinijeva sinova Bruno, star 18
let in Vittorio, star 19 let. Med
življenjski stroški.

Brezposelnost padla za 2 odstotka

NEW YORK, 1. okt. — Na-
rodni industrijalni konferenčni
odbor je objavil svoje mesečno
poročilo, ki pravi, da je število
brezposelnih v avgustu padlo
na 9,091,000, oziroma za dva od-
stotka in dve desetinki. V ome-
njenem mesecu je glasom tega
poročila dobilo delo 220,000 o-
seb. Od avgusta 1934 pa je brez-
poselnost padla skupno za sa-
mo 322,000 oziroma za tri pro-
cente in dve desetinki, pravi isto
poročilo.

Poročano je dalje, da je pr-
vprečna mezda tovarniških de-
lavcev v preteklem avgustu zna-
šala 60 centov in 1 desetinko
na uro, oziroma pol procenta več
kot v juliju, ampak za ravno to-
liko so se v tem času zvišali tudi
življenjski stroški.

